

Haraszthy Gyula (1910–1990) tanszékvezető 1951 és 1954 között



Haraszthy Gyula irodalomtörténész, könyvtárigazgató, tanszékvezető egyetemi tanár Sárbogárdon született 1910-ben, ismert értelmiségi családban. Gimnáziumi éveit Sárbogárdon kezdte, majd a Lónyay utcai Református Gimnáziumban érettségizett. A budapesti tudományegyetemen folytatta tanulmányait magyar, német és esztétika szakon. Doktori címét 1932-ben szerezte meg *Irodalom-esztétikai problémák a múlt század derekán* című disszertációjával.

Oklevelének megszerzését követően – állástalan diplomásként – az Irodalomtörténeti Közlemények segédszerkesztőjeként, illetve a Magyar Irodalomtörténeti Intézet könyvtárának kezelőjeként dolgozott.

1935-től 1940-ig az Egyetemi Könyvtárban volt feldolgozó könyvtáros, ott találkozott a kor legkitűnőbb könyvtárosaival: Domanovszky Ákossal, Mátrai Lászlóval, Prohászka Lajossal. Tevékenysége a világháború alatt többször megszakadt, mivel behívták katonai szolgálatba, és később szovjet hadifogságba is került. Visszatérte után, 1947-ben az Egyetemi Könyvtár osztályvezetője lett – Mátrai László igazgató még távolléte alatt nevezte ki a posztra. 1949-ben az akkor újonnan alapított Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem könyvtárának igazgatói pozíciójával bízták meg.

Haraszthy az elsők között kapcsolódott be az éppen meginduló egyetemi könyvtárosképzésbe. 1951-ben nevezték ki – félállásban – a tanszék élére. Mivel Varjas Béla alapítói tevékenysége nem járt formális kinevezéssel, így hivatalosan Haraszthyt tartják a tanszék első vezetőjének. 1953 elején kapta meg egyetemi tanári kinevezését.

Az Egyetemes Tizedes Osztályozás problémáinak elemzésével segítette a fejlődő magyar könyvtárügyet. Főképpen osztályozáselmélettel foglalkozott, *Osztályozás, szakrendszerek* címmel ő készítette el az első magyar nyelvű osztályozási tankönyvet 1952-ben.

A tanszékvezetői megbízatást 1951-től 1954-ig vállalta, mivel 1954-ben az Akadémiai Könyvtár vezetőjévé nevezték ki. 1956 után hamis vádakkal illették, majd elbocsátották pozíciójából. 1960-tól az Országos Széchényi Könyvtárban kapott munkát, ahol a feldolgozó főosztályt, majd a különgyűjtemények főosztályát vezette; innen ment nyugdíjba 1973-ban.

Haraszthy tartalmas életútja során fontos szerepet vállalt az ország könyvtárügyének tervezésében, szervezésében és irányításában, hatékonyan vett részt a jövő könyvtárosainak szakmai felkészítésében.